

Na lince 156 aneb čím se zabývá Městská policie

Jste majitelem psa? Znáte svá práva a povinnosti? Problematika chovu psů v hlavním městě je z právního hlediska značně složitá, a pokud jde o frekvenci stížností obyvatel, chování majitelů psů je velice často kritizováno. Některé dříve platné zákony, vyhlášky a jiné právní předpisy byly zrušeny, návrh zákona o chovu psů byl počátkem minulého roku ve sdělovacích prostředcích značně medializován a posléze stažen, účinnosti naopak nabyla vyhláška o ochraně veřejné zeleně, která povinnosti majitelů psů upravuje spíše okrajově. Nelze se tedy divit tomu, že běžný občan-neodborník, majitele psů nevyjímaje, ztrácí přehled a často se domáhá respektování již neexistujících zákazů nebo naopak nemá povědomost o povinnostech a zákazech nově stanovených.

Co by měli vědět pejskaři

Z hlediska občanského zákoníku je pes chápán jako vlastnictví věci. Na jeho majitele se proto vztahuje povinnost uložená vlastníku věci podle § 127 občanského zákoníku (dále jen OZ) zdržet se všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Podle § 415 OZ je povinen počínat si při výkonu vlastnických práv k psovi tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, majetku, přírodě a životním prostředí. Za porušení těchto norem nese odpovědnost majetkoprávní, tj. hmotnou odpovědnost za vzniklou škodu.

Pes je ovšem věcí zvláštní povahy, pro kterou je upraven zvláštní právní režim (zák. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání, zák. 215/1992 Sb. o veterinární péči).

Chov psů v hlavním městě Praze není vázán na žádný povolovací systém. Každý si tedy může opatřit psa libovolného plemene a v libovolném počtu, který je limitován pouze dodržením příslušných ustanovení o sousedských právech, veterinárními a zdravotními předpisy. Počet psů na svém území ovlivňuje město pouze nepřímo - prostřednictvím poplatků ze psů. Ty upravuje vyhláška hlavního města Prahy č. 4/1991 o místním poplatku ze psů ve znění pozdějších změn a doplňků. Úřad městské části po přihlášení psa vydá majiteli psí známku, již musí být pes povinně na veřejnosti označen. V opačném případě se majitel dopouští přestupku podle § 37 zák. č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků. Znamka je nepřenosná a majitel psa je povinen ohlásit její odcizení nebo ztrátu.

Pohyb psů na veřejném prostranství

V obecném povědomí přetrvává představa, že majitel psa je na veřejném prostranství povinen opatřit jej náhubkem a vést jej na vodítku. Skutečnost je ale poněkud jiná. Tyto a některé další povinnosti dříve upravovala vyhláška NV HMP č. 5/1969, o chovu a držení psů, koček a jiných zvířat, která však byla bez náhrady zrušena.

Zákaz volného pobíhání domácích zvířat (tedy i psa) na silnici byl dále obsažen ve vyhlášce č. 99/1989 Sb. o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (§ 60, odst. 5). Tato vyhláška však byla nahrazena zákonem č. 361/2000 Sb., jenž podobný zákaz neobsahuje. Přesto některé předpisy pohybu psů na veřejnosti omezují:

- Především vyhláška hlavního města Prahy č. 6/2001, o ochraně veřejné zeleně, jež v § 2 písm. c) zakazuje vstupovat se psy na dětská hřiště a pískoviště a umožnit vstup na ně volně pobíhajícím psům a dále v § 3 obsahuje zákaz volného pobíhání psů ve veřejné zeleni, která je součástí zahrad a parků uvedených v příloze, a v ostatní veřejné zeleni, výjma míst, kde je to příslušnou značkou výslovně povoleno. Porušení těchto zákazů může být posuzováno jako přestupek proti pořádku ve věcech místní samosprávy podle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích. Strážník Městské policie může uložit za tento přestupek přestupci blokovou pokutu až do výše 1 000 Kč nebo přestupek oznámit příslušnému správnímu orgánu.
- Vlastník je dále při venčení psa povinen zabránit tomu, aby pes obtěžoval jiné osoby nebo jiná zvířata. V případě, že majitel takové chování svému psu umožní nebo ho k němu dokonce přiměje, může být jeho jednání posouzeno jako přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích a strážník mu může uložit pokutu nebo věc předat správnímu orgánu.
- Zákaz volného pobíhání psů obsahuje dále zákon č. 23/1962 Sb. o myslivosti. Zde se vztahuje na honitby, které se vyskytují v okrajových částech města.
- Povinnost opatřit psa náhubkem je stanovena pouze ve veřejných dopravních prostředcích (Přepravní řád).
- Při venčení psa nesmí dojít ke znečištění veřejného prostranství. Pokud přesto taková situace nastane, je vlastník podle vyhlášky NV HMP č. 8/1980 o čistotě na území hlavního města Prahy povinen takové znečištění neprodleně odstranit (týká se to i zeleně). Pokud tak neučiní, dopouští se přestupku proti veřejnému pořádku, za který mu strážník může uložit blokovou pokutu až do výše 1 000 Kč nebo přestupek oznámit správnímu orgánu.

Ochrana zdraví, povinnosti v případě pokousání člověka psem

Zákon o veterinární péči ukládá vlastníku psa povinnost nechat zvíře povinně očkovat proti vzteklině.

U psa, který poranil člověka, je vlastník povinen neprodleně zajistit veterinární vyšetření.

Dojde-li k pokousání člověka psem, může se jednat o přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) (jde-li o nedbalost vlastníka), nebo § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (pokud psa k útoku poštval). Strážník v takovém případě může uložit přestupci blokovou pokutu až do výše 1 000 Kč nebo přestupek oznámit.

V případě závažnějšího zranění se může jednat o trestný čin ublížení na zdraví.

Odchyt a umístění psa do útulku

Odchyt toulavých zvířat ve veřejném zájmu upravuje zákon č. 215/1992 o veterinární péči. Strážníci Městské policie sami odchyt neprovádějí, zabezpečují jej však tím, že přivolají odchytovou službu. Zatoulaná zvířata jsou pak zpravidla převážena do Útulku pro opuštěná zvířata v Praze-Troji.

Základní pravidla, při jejichž respektování by majitelé psů neměli mít problémy se strážníky Městské policie:

- přihlásit psa na příslušném úřadu
- platit poplatek za psa
- označit psa známkou
- nevstupovat se psem na dětská hřiště a pískoviště
- nenechat volně pobíhat psa ve veřejné zeleni
- zabránit obtěžování jiných osob a zvířat
- uklízet na veřejných prostranstvích psí výkaly
- dbát na pravidelné očkování proti vzteklině
- v případě zranění člověka zajistit neprodleně veterinární vyšetření psa

V současné době bohužel neexistuje žádná právní norma (vyjma výše uvedeného Přepavního řádu), která by stanovila povinnost majitelů psů opatřit je náhubkem či vodit je na vodítku, a proto bych chtěla majitele psů požádat o ohleduplnost ve vztahu ke svému okolí. Lépe je konfliktům či zraněním osob předcházet než řešit případné následky nedbalosti. Nikdy nemůžeme plně předvídat, jak se náš pes ve které situaci zachová.

Nakonec bych chtěla jménem strážníků popřát všem čtenářům Listů Prahy 14 hodně zdraví a štěstí do nového roku 2003 a nám všem více vzájemného pochopení a respektu.

Ing. Bc. Dana Hetzlová, ředitelka

Obvodního ředitelství MP Prahy 14

MĚSTSKÁ POLICIE
hlavního města Prahy
Obvodní ředitelství Praha 14
Vlčkova 1067, Praha 9, 198 00
tel.: 2 81 918 850, fax: 281 917 421
e-mail: reditel.p14@mppraha.cz